

Девета година
93 број
Anul 9, Numărul 93

25 Април 2009
25 Aprilie 2009

MACEDONEANUL МАКЕДОНЕЦОТ

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

ЛИАНА ДУМИТРЕСКУ НОВИОТ РОМАНСКИ ГРАЃАНСКИ ЗАКОНИК

Репортер : Дали започна во Романија процесот за промена на граѓанскиот и кривичниот законик ?

Лиана Думитреску : Во последните 10 години Парламентот на Романија неколку пати се обидуваше да го промени граѓанскиот и кривичниот законик на Романија, граѓанскиот законик сеуште е на сила од 1864. Романското граѓанско законодавство е инспирирано од француското кое потекнува од римското, практично имаме правен систем од римско потекло.

Р: Биле ли до сега овие законици променети?

Л.Д. : Законите биле променувани пред се во комунистичкиот период кога биле анулирани и променети некои елементи како на пример имотот, поврзано со бракот и бил внесен матримонијалниот режим на заеднички имот на сопружниците а по револуцијата дошло до бројни корекции поврзани со модернизирање на граѓанскиот живот.

Р : Дали е неопходно изработување на нови законици во овој момент ?

Л.Д. : Неопходноста од усвојување на нови законици станува се позначајна и поактуелна, таа се зголемува благодарение на бројните промени и на веќе постоечкиот застарен законик кој покренува земен обичај на ранг на закон и каде што секоја нова законодавна иницијатива беше тешко да се спроведе во употреба. Такашто постоеа повеќе обиди за промени на законите граѓанскиот и кривичниот, сакам да напоменам дека последните министри за правда создадоа сопствени законици и сопствени нивни верзии, Родика Станоју, Моника Маковеи, Каталин Предоју, секој создаде систем на законици.

Р : Кои законици во моментот се разгледуваат во Парламентот на Романија ?

Л.Д. : Граѓанскиот и Цивилниот законик. Системот на законици е изработен од професори од Букурештичкиот Универзитет во соработка со други професори, системот на законици е прифатен од Министерството за Правда предводено од Каталин Предоју и од владата на Емил Бок, пренесено во Парламентот. Парламентот за поголема брзина создаде специјална комисија за анализа и расправа на овие законици.

Р : Кажете ни нешто повеќе за комисијата која расправа за промена на законите ?

Л.Д. : Комисијата е формирана од 25 членови, предводена од Даниел Буда во својство на претседател (претседател и на Правната Комисија при Пратеничкиот Дом), потпретседател е Виктор Понта а секретар на оваа комисија сум јас Лиана Думитреску која сум и претставник на македонското малцинство во Парламентот на

LIANA DUMITRESCU NOUL COD CIVIL ROMÂN

Reporter: A început în România procesul de modificare a Codurilor — civil, penal și codurile de procedură ?

Liana Dumitrescu: În ultimii 10 ani Parlamentul României a încercat să modifice Codul civil și Codul penal al României, actualul Cod civil fiind în vigoare de la 1864. Legislația României își are inspirația din dreptul francez care provine din dreptul roman, practic avem un drept de origine romanică.

R: Au mai modificate aceste Coduri până acum ?

L.D.: Codurile au fost modificate de-a lungul timpului, în primul rând în perioada comunistă când au fost anulate și modificate anumite elemente ca de exemplu zestrea, în materia căsătoriei și a fost introdus regimul matrimonial de bunuri comune al soților, iar după Revoluție au intervenit numeroase corectări legate de modernizarea vieții civile.

R: Era necesară elaborarea de noi Coduri în acest moment ?

L.D.: Necesitatea adoptării unei noi legislații a devenit din ce în ce mai importantă și mai actuală, ea s-a impus datorită numeroaselor modificări legislative necesare, existenței unui Cod civil învechit care ridică cutuma sau obiceiul pământului la rang de lege și care face ca orice nouă inițiativă legislativă să fie greu de pus în practică. Astfel au existat mai multe încercări de a modifica a Codurilor—penal și civil, vreau să amintesc că toți ultimii miniștri ai justiției au produs propriile lor coduri și propriile lor versiuni, Rodica Stănoiu, Monica Macovei, Cătălin Predoiu, fiecare a produs un sistem de Coduri.

R: Ce Coduri sunt puse în discuție acum la Parlamentul României ?

L.R.: Codul civil, Codul de procedură civilă, Codul penal, Codul de procedură penală. Avem un sistem de coduri scris de profesorii de la Facultatea de drept a Universității București, în colaborare cu profesori de drept din alte centre universitare, sistem

Романија. Во склоп на оваа комисија работат две подкомисии: подкомисија за Граѓански Законик каде што и јас сум член и алтернативно е предводена од мене и од Даниел Буда и подкомисија за Кривичен Законик.

Р : Што значи да си член на комисија за промена на законите ?

Л.Д. : За мене како пратеник и професионалец ми претставува голема чест да членувам во оваа комисија и активно да учествувам во раководството на работните седници имајќи во предвид дека оваа комисија се организира еднаш на многу години, на пример сега се одржа еднаш на 150 години и секако огромна чест е за секој професионалец да го промени цивилниот и правниот живот во Романија за десетици години напред.

Р. : Што значи да си член на комисијата за промена на законите ?

Л.Д. : За мене како пратеник и професионалец ми претставува голема чест да членувам во оваа комисија и да бидам предводник на некои од работните седници на комисијата која се одржува еднаш во повеќе години, на пример сега се одржува еднаш во 150 години и за секој професионалец е голема чест да може да го промени цивилниот и правниот живот на Романија за десетици години напред.

Р. Какви промени носат нови законици во секојдневниот живот на секојод нас ?

Л.Д. : Новините кои ги носат со себе новите законици се многубројни и директно ќе влијаат врз нашиот секојдневен живот. На пример сите знаеме дека во Романија постои режимот на брачниот имот, кој е рамноправен, сопружниците имаат исти права врз се што имаат во нивниот живот без да постои разлика од потеклото на имовината—кој носи приходи а кој не. Преку промените на

Г р а њ а н с к и о т
Законик сега како и во останатите европски земји и Америка постои можност а сопружниците да одберат дали ќе бидат рамноправни или ќе имаат посебни права врз имовината, практично секој може да одлучи дали ќе го задржи одделно својот дел или ќе биде заеднички. Значајно е што постои слобода на избор на сопствената судба и судбата во склопот на бракот и

de coduri asumat de către Ministerul Justiției condus de către Cătălin Predoiu. Guvernul Boc a transmis aceste proiecte către Parlament pentru a dezbate în regim de urgență proiectele și care a constituit o comisie specială care să analizeze și să dezbate aceste coduri.

R: Ce ne puteți spune despre comisia care dezbate modificarea Codurilor ?

L.R.: Comisia este formată din 25 de membrii, este condusă de Daniel Buda în calitate de președinte (el fiind și președintele Comisiei Juridice din Camera Deputaților), vicepreședinte este Victor Ponta, iar secretarul acestei comisii sunt eu, Liana Dumitrescu, reprezentantul etniei macedonene în Parlamentul României. Această Comisie lucrează la rândul ei două subcomisii: subcomisia de Cod Penal și subcomisia de Cod Civil. Eu fac parte din subcomisia de Cod Civil care este condusă alternativ de către președintele întregii comisii, Daniel Buda și de către mine.

R: Ce înseamnă să fii membru în Comisia pentru modificarea Codurilor ?

L.R.: Este o mare onoare pentru mine ca deputat, dar și ca profesionist să fac parte din această comisie, să particip la conducerea lucrărilor pentru că este o comisie care se organizează odată la nu știu câți ani, de pildă acum s-a organizat o dată la 150 de ani și este pentru orice profesionist o onoare să modifice viața civilă, viața juridică a României pentru zeci de ani.

R: Ce modificări aduc aceste noi Coduri în viața de zi cu zi a fiecăruia ?

L.D.: Noutățile aduse de coduri sunt multe și sunt unele dintre ele care vor avea incidență directă majoră asupra vieții noastre de zi cu zi. De exemplu, toți știm că în România există regimul bunurilor soților, care este unul de egalitate, adică soții au aceleași drepturi asupra tuturor bunurilor din viața lor fără să existe nici un fel de diferențiere în ceea ce privește proveniența bunurilor – cine aduce banii, cine nu aduce banii. Prin modificările aduse Codului civil acum există ca și în celelalte state ale Europei sau ca și în America, posibilitatea ca soții să opteze înaintea căsătoriei dacă vor avea un regim comun al bunurilor sau un regim separat al bunurilor, practic fiecare poate să opteze dacă își păstrează propria sa avere sau o pune în comun cu celălalt. Este important pentru că există libertatea individului de a-și decide propria soartă și propria soartă în cadrul familiei și este un lucru important ca legea să-ți dea și posibilitatea să alegi tu, să fi cel care poate avea această opțiune.

R: Mai există și alte modificări în Codul civil ?

L.D.: Exemplul dat mai înainte este un exemplu uzual care va avea incidență imediat în viața oamenilor dar mai sunt foarte multe exemple de modificări mai puțin importante sau de mai mică incidență cum este cea legată de căsătorie. Sunt modificări care se fac și la capitolul moștenire și la

значајно е законски да имаш право сам да одбираш.

Р. : Има ли други промени во Граѓанскиот Законик?

Л.Д. : Горенаведениот пример е најдобар показател за промените и влијанието и има уште многу помали и помалкузначајни. Има промени и во наследството и реални вредности ови помалку видливи отколку промените за брачниот имот.

Р. : На кои принципи се основа промената на Законите ?

Л.Д. : Во кадарот на граѓанскиот процес на кој се основаме да ги промениме законите е олеснување на истиот, олеснување на пристапот на обичниот човек до судот и колку покоректно судство, пократко и поефикасно со колку побрзо обештетување на оштетените. Ова е основата на Граѓанскиот и Правниот Законик кога на човек му е нанесена штета, да може целосно да се обештети.

Р. : Постојат ли жестоки расправи и Комисијата за промена на Законите ?

Л.Д. : Секако дека има и теми каде што постојат мислења и решенија кои не се едногласни и има разидувања. На пример во случај на обештетување врз основа на предрасуда на тој кој е насилник, од моја гледна точка тој кој што е насилник ја прифаќа улогата на насилник, внимание, не на обвинет, нарушителот треба да ја сноси целата одговорност, заклучно тој да не биде обештетен ако нешто му се случи и знаеме славни случаи на законска одбрана во кои агресорот бил повреден или застрелан. Мислам дека ако сакаш да си агресор треба да го прифатиш ризикот од слично збиднување и мислам дека станува за политичко дело кое сите треба да го прифатиме. Не знам која ќе биде мисијата на Парламентот во овој проблем но тоа е едно гледиште кое ќе го поддржам.

Р. : За кои други проблеми се расправа во оваа комисија ?

Л.Д. : Друга значајна проблематика за нас претставува границата на полнолетството. Постои мислење според кое полнолетството треба да биде на подолна или погорна граница. Можеби 18 години се многу или малку и тоа е тема на која може да се разговара многу. Засега полнолетството остана на 18 години но сепак мислам дека младите во некои работи би требало да имаат право на одлука на помала возраст, во други работи каде не покажуваат зрелост границата да порасне на 21 година, но подвлекувам само во одредени области.

Р. : Дали промената на законите ќе биде во корелација со општествените промени донесени од технолошката еволуција ?

Л.Д. : Друг значаен чекор ќе биде начинот на имплементирањето на општествените промени или со еден збор технологизираниот живот во новите закони. Многу значаен е моментот во кој промените од граѓанскиот живот ќе бидат рефлектирани од Граѓанскиот Законик. Ако до блиското минато општествениот живот и

capitolul obligații și la capitolul drepturi reale, acestea nu atât de dramatice și nu atât de vizibile precum regimul bunurilor într-o căsătorie.

R: Pe ce principii se bazează modificarea Codurilor ?

L.D.: În cadrul procesului civil principiul după care ne ghidăm pentru a modifica codurile este acela de a ușura procesul civil, de a ușura accesul cetățeanului la instanță, de a avea o judecată corectă, cât mai scurtă și reparatorie, adică orice daune pe care le are un individ să poată fi reparate. Acestea sunt principii pe care se bazează și Codul civil și Codul de procedură civilă - un om căruia i-a fost cauzată o daună, aceasta să fie reparată în integralitate.

R: Există dezbateri aprinse în Comisia de modificare a Codurilor ?

L.D.: Sunt teme pe marginea cărora dezbaterea este aprinsă și unde există poziții și soluții uneori diferite. De exemplu în cazul reparării prejudiciului celui care agresează. Din punctul meu de vedere eu cred că o persoană care conștient își asumă rolul de agresor, trebuie să suporte toate consecințele, inclusiv acela de a nu fi despăgubit în cazul în care pățește o daună și știm exemple celebre de legitimă apărare în care agresorul a fost rănit sau împușcat. Cred că dacă vrei să fi agresor trebuie să-ți asumi riscul producerii unui asemenea lucru și cred că este o chestiune de politică pe care

кореспонденцијата се одвиваа како и пред стотици години - поштенски, итн., денес средбите, некогаш штетите, предрасудите, добивките па дури и спогодби и продажби можат да се обават преку интернет зона која се уште тешко се контролира а која ние треба да ја опфатиме и да ја одразиме во законите затоа што постои и и треба да се слее со реалноста а не релноста да се сврти за да одговара на некој закон. Не можеме да го попречиме прогресот и склоноста кон напредок на луѓето од едноставна причина што ние не сме во можност да го опфатиме законски овој процес. Големи расправи имама на оваа тема а истотака претставува еден предизвик и една значајна цел која што треба да ја оствариме.

Р. : Самиот интернет дали може да донесе до промена на Законите ?

Л.Д. : На пример неодамна извршителните решенија, до пред 10 години, се извршуваа како пред 150 години. Законот за Процедура гласеше извршителот треба да оди в село и да вика на цел глас, да бие со барабани и да најави дека се извршува. Можете да замислите во 21 век во епохата на интернетот како извршителот доаѓа во еден од кварталите во Букурешт и со барабан ја го најавува извршувањето. Јасно е дека овој начин е одминат од времето и дека треба голема промена. Можеби извршителната одлука не би требало да биде објавена ниту на објектот на личноста затоа што повторно нема никаква корист од тоа, ниту

требује сà ne-o asumàм cu toții. Nu știu care va fi poziția finală a parlamentului în această chestiune, dar este un punct de vedere pe care-l voi susține.

R: Ce alte probleme se mai dezbate în Comisia de modificare a Codurilor ?

L.D.: O altă problemă importantă pentru noi este cea legată de capacitatea de exercițiu restrânsă. Există opinia conform căreia capacitatea de exercițiu ar trebui să fie la o vârstă mai mică sau la o vârstă mai mare. Poate că 18 ani este prea mult sau poate prea puțin și este o temă de discuție pe marginea căreia s-ar putea discuta foarte mult. Deocamdată capacitatea de exercițiu a rămas la 18 ani însă sunt de părere că tinerii ar trebui să aibă dreptul în unele situații să ia unele decizii mai devreme de 18 ani, iar în alte materii unde pot da dovadă de imaturitate ar trebui ca capacitatea de exercițiu să se mute undeva în jurul vârstei de 21 de ani, dar subliniez numai în anumite situații strict reglementate de lege.

R: Modificarea Codurilor va ține seama de modificările sociale aduse de evoluția tehnologică ?

L.D.: Un alt lucru important de dezbătut ar fi modalitatea prin care vom reuși să implementăm în coduri schimbările vieții sociale, ale modernității de fapt, ale tehnologizării vieții întrun cuvânt. Este foarte important momentul în care schimbările din viața civilă vor ajunge să fie reflectate de către Codul civil. Dacă până în trecutul apropiat viața publică și corespondența se întâmplau în mod tradițional ca acum o sută de ani – poștă, ș.a.m.d, astăzi întâlnirile, uneori daunele, uneori prejudiciile, uneori câștigurile, chiar și contractele și vânzările se pot face prin internet care rămâne o zonă greu controlabilă și pe care noi trebuie să o „prindem” și să o reflectăm în coduri, pentru că ea există și trebuie ca legea să se muleze realității, nu realitatea trebuie distorsionată de așa manieră încât să corespundă unei legi. Nu putem să împiedicăm progresul și nici tendința oamenilor de a progresa pentru simplul motiv că noi nu avem capacitatea de a reflecta acest lucru în lege. Este o mare dezbateră pe această temă și de asemenea o provocare, un obiectiv important care trebuie îndeplinit.

R: Internetul poate aduce și el în sine modificarea Codurilor ?

L.D.: De exemplu, până nu demult -până acum 10 ani, executarea se făcea ca acum 150 de ani. Adică se spunea în Codul de procedură civilă că executorul trebuie să meargă în sat și să strige în gura mare, să bată toba și să anunțe că se face executarea. Vă puteți închipui în secolul XXI, în epoca internetului cum vine executorul întrun cartier din București și bate toba și anunță că se face executarea. Evident că procedura este mult depășită de timpuri și că schimbarea trebuie să fie majoră. Poate că acum procedura executării n-ar trebui anunțată nici prin afișare pe locuința respectivului pentru că iarăși nu are nici un fel de utilitate, nici prin

преку печатот, туку можеби најдобро би било преку интернет, преку специјализиран сајт за извршителни решенија кој би го одржувал Министерството за Правда и до кое би можело да имаат пристап сите заинтересирани. Затоа напоменав дека треба да се види ефектот на технологијата и на општествениот напредок и во законодавството и во развојот на законодавството.

P.: За колку члена треба да расправате ?

Л.Д.: Горенаведените примери се само неколку од промените кои Граѓанскиот Законик ќе ги има. Граѓанскиот Законик има 2.672 члена и во оваа фаза се расправа за Сенатот, со тоа што оваа специјална комисија ги добива амандманите на сенаторите, расправа по нив и потоа одат кај сенаторите да расправаат—ова ќе се случи на 15 мај, дури потоа влегува на расправа во Пратеничкиот Дом, каде за кратко време, Законите ќе треба да поминат низ пленарното заседание на Пратеничкиот Дом.

P.: Кажете ни нешто за самата комисија ?

Л.Д.: Работата на оваа комисија понекогаш е огромна и неблагодарна, огромна затоа што работните активности започнуваат во 9 часот наутро а завршуваат во 20 часот навечер а неблагодарна затоа што понекогаш колку и да сакаш да излезат работите на добро или да имаат позитивен ефект не можеш да направиш да бидат перфектни за целото општество. Секогаш ќе постои еден општествен слој кој што кој што нема да биде задоволен или опфатен најдобро во законикот и во сево ова треба да постои една опција и тешко да одбереш помеѓу едно големо добро за една социјална класа и едно големо добро за друга општествена класа. Практично треба да се одбере една од повеќето општествени класи секоја со своите влијанија и со ова одлуките стануваат уште потешки.

P.: Колку члена брои подкомисија каде што вие сте секретар ?

Л.Д.: Подкомисијата за Граѓански Законик брои 13 членови на кои им се додаваат на расправите претставници на Законодавниот Совет, Врховниот Совет на Магистратите, Министерство за Правда и универзитетски професори по Граѓанско Право кои ги елаборирале и напишале овие законодавни промени, овие проекти за законици. Очекуваме да присуствуваат и претставници на професионални организации како од Адвокатскиот Колегиум од Романија или организацијата на судиите кои активно би биле вклучени во работата не само да праќаат писма со по некоја забелешка. До сега Унијата на Нотарите од Романија активно учествува на расправите и присутни се на секоја седница—им честитам за упорноста и за тоа што сами си го наблудуваат својот законик на овој ефикасен начин и посакувам се што значи правен живот во Романија да учествува на расправите на оваа комисија и да не поддржат во пронаоѓањето на решенија за проблемите покренати од проектите за законици, колку по ефикасен начин за целото општество и за

анунџури prin presă, ci poate mai degrabă ar trebui făcut pe internet pe un site specializat în executări administrat de către Ministerul Justiției și care să poată fi accesat de orice om interesat. De aceea am spus că trebuie să existe o reflectare a tehnologiei și a evoluției sociale și în legislație și în evoluția legislației.

R: Cîte articole trebuie să dezбатеți ?

L.D.: Exemplele prezentate mai sunt reprezintă numai cîteva dintre modificările pe care Codul civil le va avea. Codul civil are 2.672 de articole și în această fază se află în dezbatere pentru Senat, adică această comisie specială primește amendamentele senatorilor, le ia în dezbatere și ele se vor duce în Senat pentru dezbaterea senatorilor – asta se va întâmpla până pe 15 mai - urmând ca după aceea să intre în dezbatere la Camera Deputaților, unde într-o scurtă perioadă de timp, Codurile vor trebui să treacă prin plenul Camerei Deputaților.

R: Ce ne puteți spune despre comisie în sine ?

L.D.: Munca acestei comisii este uneori uriașă și ingrată, uriașă pentru că programul este în fiecare zi de la 9 dimineața până la 8 seara și uneori ingrată pentru că oricât ai încerca să faci lucrurile să iasă bine sau să aibă o influență benefică asupra societății nu poți să faci astfel încât să fie perfect pentru toată societatea civilă. Întodeauna va exista o zonă socială care va fi dezavantajată sau care nu va fi reglementată în cel mai fericit mod și în toate acestea trebuie să existe o opțiune și este dificil să alegi între un bine mare pentru o categorie socială și un bine mare pentru altă categorie socială. Practic avem de ales între mai multe categorii de bine fiecare cu influența lui și deci soluțiile sunt dificile uneori.

R: Cîți membrii are subcomisia al cărui secretar sunteți ?

L.D.: Subcomisia de Cod civil are 13 membrii cărora li se alătură la debateri reprezentanți ai Consiliului Legislativ, ai Consiliului Suprem al Magistraturii, ai Ministerului de Justiție și profesorii universitari de la Facultatea de Drept a Universității București care au elaborat, au scris aceste modificări legislative, aceste proiecte de coduri. Așteptăm ca la aceste debateri să participe și reprezentanți ai unor organizații profesionale. Nu ar strica ca reprezentanții unor asociații profesionale cum ar fi Asociația Barourilor din România sau asociații ale judecătorilor să participe activ la aceste debateri, nu să trimită scrisori sau câteva note pe o foaie de hârtie. Până în acest moment Uniunea Notarilor din România participă în mod activ la debateri și sunt prezenți la fiecare ședință – îi felicit pentru perseverență și pentru faptul că își urmăresc propria legislație în modul acesta eficient și mi-aș dori ca tot ceea ce înseamnă viață juridică în România să participe la ședințele acestei comisii și să ne sprijine în a găsi soluții la problemele ridicate de proiectele

подолг термин затоа што не се законици кои се пишуваат за 1 година 2, 10, тоа се законици за 50, 100 а зошто и да не за 150 години.

P. : На крај што ќе им порачате на нашите читатели ?

Л.Д. : Ова беше еден вовед во животот на елаборирање и промени на Граѓанскиот Законик следувајќи во следното списание запис на основните идеи и промени кои ќе се променат во нашите животи воедно со стапување на сила на овие граѓански закони од големо значење.

Нека Светите Велигденски празници Ви донесат здравје и светлина во Душата !

Христос Воскресе !

Лаура Рогобете

МАКЕДОНСКА КУЛТУРА ВО РОМАНИЈА

На 03.04.2009 во попладневните часови во прекрасната градска библиотека во Питешти (град од околу 200.000 жители, со голема индустрија (Рено и др.)на околу 110 км од Букурешт,) се одржа промоција на книгата на амбасадорот Јордан Плевнеш, познат македонски писател и драматург.

Преводот на романски јазик го подготви проф. Николае Флорентин Петришор од Универзитетот во овој град а поддржувачи на проектот се Советот на Околијата Аргес, Библиотеката „Диницу Голеску,, и Асоцијацијата на професори по француски јазик од Аргез.

На љубителите на пишаниот збор во преполнетата сала на библиотеката им се обратија директорот на Библиотеката, потпретседателот на Советот на околијата, проф.Д-р Флорин Григоре Течау, како носители на активноста. Со посебни зборови за значајот на ова културно поврзување на Питешти со Македонија се обрати градоначалникот на Питешти, Г-дин Тудор Пендиук. За книгата, за пораките на авторот Јордан Плевнеш, за мислата и идејата, зборуваше преведувачот проф. Петришор. Како посебни гости на промоцијата беа амбасадорот на Република Македонија во Романија Г-дин Љупчо Арсовски и Г-ца Лиана Думитреску, пратеник од редовите на македонското малцинство во Романскиот парламент, која е и потпретседател на Друштвото на Македонците во Романија. Во придружба на писателот Јордан Плевнеш беа Претседателот на МОТ г-дин Дејан Пројковски и Г-нот Вангелов од Универзитетот а за аудиовизуелни студии.

За творешкото дело на Јордан Плевнеш, како драматург, мислител, креатор, професор и одличен познавач на македонската литература, афирмиран особено во Франција, каде што долго време престојува и работи, а во еден мандат и амбасадор на Република Македонија, долги

codurilor într-un mod eficient pentru întreaga societate și într-un mod corect pe termen lung, pentru că sunt legi care nu sunt scrise pentru 1 an, 2 ani sau 10 ani, sunt legi care se scriu pentru 50 de ani, pentru 100 de ani, de ce nu pentru 150 de ani.

R: În încheiere ce doriți să transmiteți cititorilor noștri ?

L.D.: A fost o introducere în viața elaborării și modificării Codurilor - civil, penal și proceduri urmând ca în numărul următor să vă fac o trecere în revistă a principalelor idei și schimbări care se vor produce în viața noastră a tuturor odată cu intrarea în vigoare a acestor noi legi de importanță majoră. Sfintele Paști să vă aducă sănătate și lumină în suflete ! Hristos a înviat !

Laura Rogobete

CULTURA MACEDONEANĂ ÎN ROMÂNIA

Astăzi 03 aprilie 2009 la ceasurile amiezii în frumoasa bibliotecă a orașului Pitești (oraș având aproximativ 200.000 de locuitori), oraș industrial situat la aproximativ 120 de km de capitala București, s-a desfășurat lansarea cărții care l-a avut drept autor pe fostul ambasador al Republicii Macedonia La Paris, Iordan Plevneș, cunoscut scriitor și dramaturg.

Traducerea în limba română a fost realizată de prof. Nicolae Florentin Petrișor de la universitatea din localitate iar drept susținători proiectul a avut Consiliul Județean Argeș, Biblioteca „Dinicu Golescu” și Asociația Profesorilor de Limbă Franceză din Argeș.

Pentru iubitorii artei scrisului care au umplut până la refuz sala bibliotecii cuvântul de deschidere a fost adresat de directorul bibliotecii și vicepreședintele Consiliului Județean Argeș, prof. Dr. Florin Grigore Teciaș în calitate de coordonator al proiectului. Cu vorbe alese la adresa importanței acestui eveniment care leagă la înalt nivel cultural Piteștiul de Republica Macedonia s-a adresat auditoriului și primarul orașului, domnul Tudor Pendiuc. Despre carte, despre mesajele autorului Iordan Plevneș, despre gândurile și ideile sale a vorbit traducătorul, prof. Petrișor. La acest eveniment în calitate de invitați speciali au participat Excelența Sa domnul Liupcio Arsovski ambasadorul Republicii Macedonia la București, domnișoara Liana Dumitrescu, deputatul minorității macedonene în Parlamentul României care este și vicepreședintele Asociației Macedonenilor din România și membri ai comunității macedonene. Scriitorul Iordan Plevneș a fost însoțit la manifestare de către domnul Deian Proicovschi – președintele MOT (Meghiunarodna Rabotna Organizația - Organizația Internațională a Muncii) și domnul Vanghelov de la universitatea pentru studii audiovizuale.

Despre întreaga activitate a lui Pleșev, ca dramaturg, gânditor, creator, profesor și bun

години присутен и обојуван како автор и во многу други земји, зборуваше амбасадорот Г-дин Љупчо Арсовски. Тој меѓудругото го нагласи значењето на македонско-романските културни врски, кои заедно со поврзаноста во историските настани од изминатите неколку века, религиозната музика, двете православни цркви, народното творештво, филмот и секако литературата што ја потврдува големата пријателска поврзаност на Република Македонија и Романија. Пратеничката Лиана Думитреску зборуваше за врските меѓу Македонија и Романија и генезата на населувањето на македонците во Романија.

Со инспиративен збор, писателот Плевнеш го воодушеви аудиториумот со неповторливо објаснување за врските на врвните македонски, француски и романски автори и нивните заеднички и единствени погледи кон иднината и кон

cunoscător al literaturii macedonene, care s-a afirmat în special în Franța unde a locuit și lucrat vreme îndelungată și unde pentru un mandat a fost ambasador, mulți ani prezent și adulat ca autor și în alte țări, a vorbit ambasadorul Arsovschi. Acesta

светот на културата воопшто. Голем број посетители чекаа на посебна посвета на авторот, писателот Плевнеш, на кориците на неговата книга, „Осмото светско чудо,, , сега и во превод на романски јазик.

Промоцијата беше проследена со голем интерес на локаните и романските пишани и електронски медиуми.

Марјан Михајлов

printre altele a vorbit și despre importanța legăturilor culturale macedoneano-române care alături de întrepătrunderea evenimentelor istorice petrecute acum câteva secole, muzica de sorginte religioasă, cele două biserici ortodoxe, creația populară, filmul și în mod special literatura, toate acestea, confirmă marea prietenie ce leagă Macedonia și România. Deputata Liana Dumitrescu a vorbit despre legăturile dintre Macedonia și România și istoricul migrației macedonene în România.

Făcând o alegere inspirată, Plevneș scriitorul a însuflețit auditoriul cu o explicație având calitatea unicității asupra legăturii dintre cei mai de vază autori

macedoneni, francezi și români și a imaginii create la nivel colectiv și individual de către aceștia asupra viitorului și asupra lumii culturale în general. Un număr mare de participanți la eveniment au așteptat pentru a primi o dedicație și un autograf de la scriitorul Plevneș pe coperta cărții sale „A opta minune a lumii”, acum tradusă și în limba română.

Lansarea s-a bucurat de un real interes în mass media românească scrisă și electronică.

Marjan Mihajlov

ВЕЛИГДЕН ПОМЕЃУ МАКЕДОНЦИТЕ

Секоја година на недела дена по Светите Страданија и пред Светата Недела, етничките македонци од Романија, каде и да се наоѓаат се враќаат дома во нивните домови за да го прослават заедно со своите семејства на богатата трпеза Воскресението Господово и да кажат во еден глас „Христос Воскресе“ !

Затоа што ниту еден празник не поубав отколку празникот поминат со своето семејство македонците секогаш се собираат за време на Велигден со своите семејства. Така и Друштвото на Македонците од Романија за празниците е присутно во големото нејзино семејство, семејството на етничките македонци од Романија.

Како и секоја година Велигденските празници ги собраа на едно место етничките македонци а пак Друштвото на Македонците од Романија им додели традиционални подароци на сите кои беа присутни во седиштата на филијалите од целата земја. И мали и големи македонците од Романија вкусија од радоста на специјалните моменти на повторната заедничка средба и заеднички со мисла за Христовата жртва преку која ги донесе сите христијани поблизу до Таткото Божји.

Христос Воскресе !

Марјан Михајлов

НА КОЛЕНА

Оваа вечер
На колена клечам
Пред еден цвет
Кој живот зрачи.

Мириса на бесмртност
Ме гали и милува
Со боите негови ѕвездени
На образи мои спуштени.

SFINTELE PAȘTI ÎNTRE MACEDONENI

În fiecare an într-o zi sfântă de duminică, după Săptămâna Patinilor și înainte de Săptămâna Luminată, etnicii macedoneni din România, oriunde ar fi ei risipiți se strâng la casele și la familiile lor pentru a sărbători strânsi lângă masa iubirii Învierea și pentru a vesti într-un glas „Hristos a Înviat !”.

Pentru că nicio sărbătoare nu este mai frumoasă decât cea petrecută alături de familie, macedonenii se întorc întodeauna cu ocazia Sfințelor Sărbători de Paște în sânul familiei alături de cei dragi. Prin extrapolare Asociația Macedonenilor din România de sărbători este prezentă acolo unde se găsește familia sa extinsă, cea a etnicilor macedoneni din România.

Ca în fiecare an Sfințele Sărbători de Paște au strâns laolaltă etnicii macedoneni. Conducerea Asociației Macedonenilor din România a oferit ca în fiecare an momente de neuitat și tradiționalele daruri aceloră dintre macedonenii care au fost prezenți la sediile filialelor din

toată țara. Cu mic, cu mare macedonenii din România au gustat din bucuria momentelor speciale cât au fost împreună și s-au gândit împreună la Hristos care prin jertfa sa i-a adus pe toți creștinii mai aproape de Tatăl Dumnezeu.

Hristos a înviat !

Marjan Mihajlov

AM ÎNGENUNCHIAT

În seara aceasta
Am îngenuncheat
În fața unei flori
Ce radia viață.

Mirosea a nemurire,
Mă mângâia și alinta
Cu culorile ei astrale
Alunecând pe obrazul meu.

Ми донесе мир
 Кој долго го барам
 И мирис сладострасен
 Воздух што освежува.

Цветови од цел свет
 До него беа
 Стебла си брануваа
 Благозвучни танцуваа.

Зелениот тепих се брануваше
 Ко морски бранови
 Птици над нив лебдеа
 Животниот вагон го следеа

Со небо се соединуваат
 Со бескрајот распламтөн
 Со сончеви зраци
 Кои земјата ја милуваат.

Цветовите се полни
 Со светлина и сила
 Со љубов и страст
 Даруваат убавина чиста.

Да би можела да разберам
 Со кого зборувам, што ми кажува,
 Од каде овде доаѓа,
 Во душава моја

На ѕвезди дарувајќи се,
 На вечерната тишина
 На раните зори и течните води
 На вечното Сонце

Нежност цветна
 За анѓели небесни
 За пурпурни дни
 За моите сни.

Константина Думитреску
 2009

Aducându-mi pacea
 De care aveam nevoie
 Și parfumul dezmierdării
 Ce înprospăta aerul.

Toate florile din lume
 Îi țineau companie.
 Își unduiiau tulpinile
 Mlădioase și armonizate.

Covorul verde se învălura
 Ca valurile mării
 Păsările pluteau privind
 Vaporul plin de viață.

Se unesc cu cerul
 Cu zarea înflăcărată
 Cu razele Soarelui
 Ce mângâie tot Pământul.

Florile sunt pline
 De putere și lumină
 De dragoste și iubire,
 Ce dăruiesc frumusețe pură.

De aș putea înțelege
 Cu cine vorbesc, ce spun,
 De unde vin aici,
 La mine în suflet.

Dărunindu-se stelelor
 Lunii în noapte,
 Zorilor, apelor curgătoare,
 Și Soarelui veșnic.

Gingășia florilor aparține
 Îngerilor cerului
 Purpurei zilei
 Și viselor mele.

Constantina Dumitrescu
 2009

СВЕТИТЕ ВЕЛИГДЕНСКИ ПРАЗНИЦИ ВО ВИЗАНТИСКАТА ТРАДИЦИЈА—ДУХОВНИ И СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ

За етничките македонци од Романија како и за романците, Велигден според византиската традиција на прв поглед се чини дека не е толку непознат, затоа што како христијани кои сме поврзани со Цариградската Патријаршија уште од најстари времиња до денес која ја претставува византиската традиција, ја доживуваме во целост, родени сме во неа и навикнати сме на неа станувајќи ни како втора природа. Во основа така

SFINTELE PAȘTI ÎN TRADIȚIA BIZANTINĂ – ASPECTE SPIRITUALE ȘI SOCIALE

Pentru etnicii macedoneni din România ca de altfel și pentru români, Sfintele Paști în tradiția bizantină, ar părea, la prima vedere, nu atât de pline de necunoscut, deoarece ca ortodocși ce suntem și legați bisericește din cele mai vechi timpuri până astăzi de Patriarhia Constantinopolului, ce reprezintă prin excelență tradiția bizantină, am trăit-o din plin, ne-am născut în ea și ne-am obișnuit cu ea, încât ne-a devenit ca o a doua natură. În fond, așa și este,

и е, затоа што ја наследивме главната византиска карактеристика на Велигден, и тоа да биде најголем христијански празник, со соодветни причести кои следуваат на овој празник. Во време од два милениума на христијански живот на македонско и на романско тло Велигден е централниот празник од годишниот календар.

Во време на комунистичкиот период околу 50 години честувањата на Велигден биле многу погодени и запоставени. За среќа генерациите македонци и романци кои осознале, успеале да ги задржат и продолжат старите христијански традиции и покрај тешките услови, овие успевајќи да направат мост помеѓу минатото и сегашноста кон иднината, за потоа да го пренесат сето ова богатство на младите кои не ги познавале овие традиции во нивната вистинска вредност. Традицијата се пренесува од колено на колено станувајќи одбележје на еден народ кое тешко нешто може да го промени. Во процесот на пренесување на Велигденските традиции во кадарот на македонската заедница значајна улога одиграа постарите членови и особено тие кои не ја напуштиле руралната средина.

Треба да се напомене дека византиската традиција, основана во империјата на Константин во третата деценија на 4 век, преку изградба на новата престолнина на римската империја на местото на стариот град Византион, помеѓу 324-330 и го нарекле Константинопол кон когото доцна се пренесува тежиштето на стариот свет од Рим се превземаат старите апостолски велигденски обичаи од 1-3 век кои ги пренесуваат и понатаму.

Во апостолската и татковската традиција од 1-3 век, Воскресението Господово претставувало темел на христијанската вера. Во теолошката литература во првите векови сите проблеми поврзани со важноста на Велигден биле негувани од различни Црковни Набожници. Бројни велигденски записи или други дела ги разјаснуваат велигденските аспекти од Стариот Завет, а особено од Новиот Завет, подвлекувајќи ја супериорноста на Новиот Завет. Нешто на кое се инсистира особено во првите векови, поврзано со Воскресението, дело на семејниот Господ.

Ниту еден православен празник од текот на годината не е позначаен од Велигден, токму затоа постојат бројни канонски правила кои ни ги

каќи am моштенit карактеристика de bază, карактеристика bizantină a Paștilor, anume aceea de a fi cea mai mare sărbătoare creștină, cu cinstirea corespunzătoare care decurge din aceasta. Timp de două milenii de viața creștină pe pământ macedonean și pe pământ românesc Paștile au fost centrul sărbătorilor din calendarul anual.

Cei aproape 50 de ani de dominație comunistă au afectat destul de mult cinstirea care se dădea altădată Paștilor. Din fericire, generațiile de macedoneni și de români care au cunoscut și au menținut, chiar în condiții vitrege, tradițiile creștine vechi n-au fost lichidate complet, încât acestea au putut face legătura de la trecut, la prezent și viitor, și apoi le-au transmis și celor tineri, care nu le mai știau în adevărata lor însemnatate. Tradiția se transmite din generație în generație, devenind o trăsătură specifică a unei populații; de aceea este greu de scos din viața oamenilor. În procesul de transmitere a tradițiilor pascale un rol important l-au jucat în cadrul comunităților macedonene membrii de vîrsta a treia din cadrul ei, și în special aceia care nu au părăsit comunitatea rurală în care s-au născut.

Trebuie precizat, din capul locului, că tradiția bizantină, constituită în cadrul imperiului fondat de Constantin cel Mare, în al III-lea deceniu al secolului al IV-lea, prin zidirea unei noi capitale a Imperiului roman pe locul vechiului oraș Byzantion, între anii 324-330, numită Constantinopol și apoi deplasarea centrului de greutate al lumii vechi de la Roma aici - a preluat vechile datini pascale apostolice cristalizate în secolele I-III, pe care le-a dus mai departe și le-a desăvârșit.

În tradiția apostolică și a Părinților din secolele I-III, Învierea Domnului constituia piatra de temelie a credinței creștine. În literatura teologică a primelor secole, problemele legate de importanța Paștelui au fost abordate de diverși Părinți ai Bisericii. Numeroase scrieri pascale ori alte lucrări lămuresc diferite aspecte ale Paștelui din Vechiul Testament, dar mai ales din Noul Testament, subliniind superioritatea acestuia din urmă asupra celui dintâi. Un lucru asupra căruia se insista mult în primele veacuri, în legătură cu Învierea, este atotputernicia lui Dumnezeu.

Pentru că nici o sărbătoare creștină din cursul anului nu este mai importantă ca aceasta, înțelegem de ce există numeroase reglementări canonice care vin să precizeze modalități de pregătire pentru întâmpinarea Paștelor sau care să

Constantin cel Mare

Императорот Константин

прецизираат начините на подготовка за пречек на Велигден или да се превземат мерки за тие кои го славата на друга дата отколку таа што е одредена од Црквата.

Во поглед на датата на празнување, остануваат валабилни уште од византиската империја одлуките на Екуменскиот Синод од Никеа (325) според кој Велигден треба да се славипрвата недела по пролетната рамноденица (21 март), по полна месечина и никогаш да не се совпаѓа во ист ден со Јудејскиот Велигден.

Најзначајните канони се тие кои се однесуваат на постот и на молитвата, задолжителни пред Велигден. Задолжителноста на големиот пост е за сите христијани а тој е уште посуров за монасите, ним им е дозволено да јадат еднаш дневно зеленчук без масло по вечерната служба.

Други канони напишани се тие кои се однесуваат на црковната церемонија, и на вклученоста на мажите кои живеат лаички живот но на највисоко ниво го празнуваат овој празник. Константинопол, како последен бастион на византиската култура му дава посебен белег на Велигден. Во тие моменти можат да се забележат богатството и раскошот на последната голема христијанска империја, преку облеката која ја носеле учесниците и преку големината и богатството на даровите и величественоста на учеството покрај црковното раководство императорот и најголемите империски службеници. Најголемите дарови биле крстови од масивно злато и сребро накитени со скапоцени камења.

Редакција

НЕДЕЛНИ СРЕДБИ ВО СЕДИШТЕТО Д.М.Р. КРАЈОВА

АМР формирано 2000 година на иницијатива на група македонци со големо срце успеа до сега да оформи 29 филијали во 11 општини, овде вклучувајќи го и геадот Крајова, град каде што активностите на друштвото се во постојан пораст.

Помеѓу главните активности на филијалата Крајова можеме да ги наведеме курсовите по македонски јазик и курсовите за запознавање на македонските обичаи и традиции, овде во прв ред

prevadă măsuri împotriva celor care le-ar serba la altă dată decât cea stabilită pentru întreaga Biserică.

În ce privește data de sărbătorire, au rămas valabile, în cadrul Imperiului bizantin hotărârile Sinodului I ecumenic de la Niceea (325), potrivit cărora Paștile trebuie să fie cinstite în prima duminică după echinocliul de primăvară (21 martie), după luna plină și să nu cadă niciodată în aceeași zi cu Paștele iudaic.

Cele mai importante canoane însă sunt cele privitoare la post și rugăciune, obligatorii înainte de Sfintele Paști. Obligatorivitatea postului mare este indicată pentru toți creștinii și acestea devin mai aspre pentru monahi, căci lor nu le este permis decât să mănânce o dată pe zi, după vecernie, iar meniul este redus la legume fără untdelemn.

Alte canoane de data aceasta nescrise sunt cele ale ceremonialului bisericesc, al implicării celor mai sus-puși reprezentanți de sex bărbătesc ai vieții laice la cel mai înalt nivel al desfășurării acestei sărbători. Constantinople, ca ultim bastion al culturii bizantine a dat un fast aparte sărbătoririi Sfântului Paște. În aceste momente puteau fi observate bogăția și opulența ultimului mare imperiu creștin prin veștmintele cu care erau îmbrăcați participanții, prin mărimea și bogăția darurilor făcute, a daniilor și a

impresionantei mărimi a procesiunilor unde participau alături de înaltul cler, împăratul și cei mai înalți demnitari imperiali. Darurile cel mai des întâlnite în această perioadă erau crucile executate din aur și argint masiv împodobite cu pietre prețioase.

Redacția

ÎNTÂLNIRILE SĂPTĂMÂNNALE LA SEDIUL A.M.R. CRAIOVA

AMR, înființat în anul 2000 la inițiativa unui grup de macedoneni inimoși, a reușit până în prezent înființarea a 29 de filiale în 11 județe, aici fiind inclus și orașul Craiova, oraș în care activitatea asociației este în continuă creștere.

Printre activitățile de bază ale filialei din Craiova se numără cursurile de limba macedoneană și cele de cunoaștere a obiceiurilor tradiției macedonene, aici fiind vorba în primul rând de partea

*Biserica Sf. Sofia din Istanbul (fost Constantinopol)
Црквата Света Софија од Истанбул
(Константинопол)*

станувајќи збор за уметничкиот дел, македонски фолклор, курсовите се одржуваат на ул. Фратиј Голешти бр 11.

Што се однесува на курсот по македонски јазик, го држи Јадранка Ангеловска, наставен кадар од Факултет за Книжевност во Крајова, курсовите одржувајќи се секоја недела, секој вторник со почеток од 16 часот.

Уметничкиот дел на проектот се основа на играорниот Ансамбл Сонце, за кореографијата е задолжен Дан Драготеску, курсовите се одржуваат секој четврток со почеток од 16 часот.

Овие активности кои се меѓунајзначајните на филијалата Крајова на Друштвото на Македонците од Романија одблизу се надгледувани и поддржани од страна на госпога Константина Думитреску, токму на тоа се должат и нејзините чести посети, а со оваа прилика се анализира и активноста на филијалата на Д.М.Р од Крајова.

Думитреску Ливиа Кристина

ЃОРГЕ ИВАНОВ НОВИОТ ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Мисијата на ОБСЕ во Македонија, Канцеларијата за демократски и човекови права (ОБСЕ/ОДИХР),

Парламентарното собрание на ОБСЕ (ОБСЕ/ПА) и Парламентарното собрание на Советот на Европа (ПАЦЕ) на прес-конференцијата во понеделникот 23-ти март објавија дека првиот круг од претседателските и локалните избори во Македонија „ги исполни повеќето меѓународни стандарди“.

Изборниот ден беше мирен, а изборите беа „добро спроведени“, велат тие. Процесот на гласање, и покрај некои „процедурални нерегуларности“ беше „генерално добро воден“.

Конгресот на локалните и регионалните власти на Советот на Европа, кој ги следеше локалните избори, се согласи. Со оценката се согласи и МОСТ, која традиционално ги следи изборите и која распореди најголем број набљудувачи досега на избори во Македонија - 3.750.

Питер Ајчер, шеф на долгорочната изборна

артистича, фолклорот мacedonean, курсурите ținându-se țin noul sediu din strada Frații Golești nr 11.

În ceea ce privește partea de însușire a cunoștințelor de limbă macedoneană, pregătirea este asigurată de Jadranka Angelovska, cadru didactic al Facultății de Litere din Craiova, cursurile ținându-se săptămânal, în fiecare zi de marți cu începere de la ora 16.

Partea artistică a proiectului are la bază Ansamblul Sonțe, coregrafia fiind asigurată de îndrumătorul Drăgotescu Dan, cursurile desfășurându-se în fiecare zi de joi cu începere de la ora 16. Aceste activități primordiale ale Asociației din Craiova sunt supervizate îndeaproape de președinta Asociației Macedonenilor din România doamna Constantina Dumitrescu, dovadă stau și vizitele sale frecvente, ocazie cu care se analizează activitatea filialei din Craiova a A.M.R..

Dumitrescu Livia Cristina

GHIORGHE IVANOV NOUL PREȘEDINTE AL MACEDONIEI

Misiunea OSCE în Macedonia, Oficiul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/

ODIHR), Adunarea Parlamentară OSCE (AP/OSCE) și Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE) au declarat la conferința de presă de luni 23 martie că primul tur al alegerilor prezidențiale și municipale din Macedonia care s-a desfășurat pe data de 22 martie 2009 "a respectat majoritatea criteriilor internaționale".

Ziua alegerilor a fost pașnică, iar alegerile au fost "bine gestionate", au afirmat aceștia. Procesul de votare, în pofida unor "nereguli procedurale", a fost "în general bine gestionat".

Congresul Autorităților Locale și Regionale din cadrul Consiliului European, care a monitorizat alegerile locale, și asociația civică MOST ("Pod"), care monitorizează în mod tradițional alegerile

și care a desfășurat cel mai mare număr de observatori de până acum la un scrutin macedonean - 3 750 - au fost de aceeași părere.

Peter Eicher, șeful misiunii de monitorizare a

Noul președinte macedonean împreună cu soția

Новиот претседател заедно со својата сопруга

набљудувачка мисија на ОБСЕ/ОДИХР, изрази задоволство што Македонија направи „голем број чекори по патот на демократијата“. Сепак, иако ова беше важен прв чекор, ОБСЕ/ОДИХР ќе го следи и континуируваниот напредок во вториот круг, рече тој.

Американскиот амбасадор во Македонија, Филип Рикер, ја пофали владата и изборната комисија за нивните напори за организирање фер и

alegerilor pe termen lung a OSCE/ODIHR, și-a exprimat satisfacția față de faptul că Macedonia a făcut "o serie de pași pe calea democrației". Deși acesta este un prim pas important, OSCE/ODIHR va monitoriza menținerea progreselor în cel de-al doilea tur de scrutin, a afirmat acesta.

Ambasadorul SUA în Macedonia, Philip

Noul președinte al Republicii Macedonia în timpul campaniei electorale

Новиот претседател на Република Македонија за време на изборната кампања

демократски избори. Тој, исто така, ги пофали гласачите за големиот одзив. На овој начин Македонците „ги покажаа своите очекувања како граѓани на оваа демократија“, рече Рикер. Од Брисел, комесарот за проширување на ЕУ, Оли Рен, се согласи со Рикер.

Временските услови, пак, влијаеја на изборите во некои области. Поради снежната виулица во петокот и саботата останаа затворени 103 избирачки места кои се наоѓаат високо на планините низ цела Македонија, оневозможувајќи им на 12.000 гласачи да гласаат (помалку од 1 отсто). Овие избирачки места ќе бидат отворени за време на вториот круг.

Македонските гласачи го избраа Ѓорге Иванов за свој четврти претседател откако земјата прогласи независност во 1991 година. Поддржан од владејачката коалиција на ВМРО-ДПМНЕ, Иванов освои 437.470 гласови, додека кандидатот на СДСМ и колега-професор Љубомир Фрчковски - иронично, поранешен коавтор на Иванов -- освои 252.195 гласови, со пребројани скоро 97 отсто од гласовите

Првите неофицијални резултати за

Reeker, a felicitat guvernul și comisia electorală pentru eforturile acestora de a organiza alegeri corecte și democratice. El le-a atribuit o parte din merite alegătorilor, pentru largă participare a acestora. În acest fel, macedonenii "și-au demonstrat așteptările ca cetățeni ai acestui stat democratic", a afirmat Reeker. De la Bruxelles, comisarul UE pentru extindere Olli Rehn a fost de aceeași părere cu Reeker.

Vremea rea, însă, și-a făcut simțită prezența în unele zone. Viscolul de vineri și sâmbătă (20 și 21 martie) a împiedicat deschiderea a 103 secții de votare localizate în munții din Macedonia, astfel că aproximativ 12.000 de alegători (mai puțin de 1%) nu au putut vota. Secțiile respective au fost deschise în al doilea tur de scrutin.

Alegătorii macedoneni l-au ales pe profesorul Gjorge Ivanov pentru a deveni al patrulea președinte al țării din 1991, de când Macedonia și-a declarat independența. Sprijinit de coaliția de guvernământ condusă de VRMO-DPMNE, Ivanov a câștigat 437.470 voturi, în timp ce profesorul Ljubomir Fârcikovski, candidatul SDSM -- în mod ironic un fost coautor al lui Ivanov - a obținut 252.195 de voturi,

локалните избори покажаа дека ВМРО-ДПМНЕ освои 31 градоначалничко место во вториот круг (покрај 24-те освоени во првиот круг). СДСМ и двајцата независни кандидати што оваа партија ги поддржа, освоија девет места, додека Демократската унија за интеграција (ДУИ) освои осум. Опозициската Демократска партија на Албанците (ДПА) победи во клучниот град Тетово.

ВМРО-ДПМНЕ го освои градоначалничкото место во главниот град Скопје. Големи изборни битки се водеа во неколку големи градови, како што се Охрид, Центар, Ресен и Струга, каде што новите градоначалнички места беа освоени со разлика од само неколку десетици гласови.

На локалните избори, ВМРО-ДПМНЕ победи во првиот круг во 23 општини и води во други 16 општини. СДСМ освои четири градоначалнички места и води во 14 општини. ДУИ, партијата на етничките Албанци во владејачката коалиција, прогласи победа во неколку градови во западна Македонија.

ВМРО-ДПМНЕ рече дека ова се најдобро организираните избори во Македонија откако државата прогласи независност во 1990 година. Партијата ги нарече гаранција за интеграцијата на Македонија во НАТО и ЕУ и нејзиниот демократски развој.

дупă numărarea a aproximativ 97% din voturi.

Primele rezultate neoficiale ale alegerilor locale au relevat că VMRO-DPMNE a câștigat 31 de posturi de primar în al doilea tur de scrutin (pe lângă cele 24 câștigate în primul tur de scrutin). SDSM și doi candidați independenți sprijiniți de formațiunea respectivă au câștigat nouă posturi de primar, iar Uniunea Democrată pentru Integrare (DUI), opt. Formațiunea de opoziție Partidul Democrat al Albanezilor (DPA) a câștigat postul de primar al unui oraș important, Tetovo.

VMRO-DPMNE a obținut primăria capitalei, Skopje. Bătălii electorale înverșunate s-au purtat în câteva orașe majore precum Ohrid, Centar, Resen și Struga, unde noii primari au obținut victoria cu diferențe de numai câteva zeci de voturi.

În alegerile locale, VMRO-DPMNE a câștigat 23 de posturi de primar în primul tur de scrutin și se află pe primul loc în alte 16 municipalități. SDSM a câștigat patru posturi de primar și se află pe primul loc în 14 municipalități. DUI, partidul etnicilor albanezi din coaliția de guvernământ, și-a declarat victoria în câteva orașe din vestul Macedoniei.

VMRO-DPMNE a salutat rezultatul alegerilor, afirmând că acesta este cel mai bine organizat scrutin din 1990, de la declararea independenței țării. Formațiunea a adăugat că acesta este o garanție a integrării Macedoniei în NATO și UE și a dezvoltării sale democratice.

2009			МАЈ		31 ден
д	н	с	Косар		
п	1	18	Преп. Јован; св. новомч. Јован Јанински		
с	2	19	Преп. Јован Ветхопештерник		
Н. 3 за Мироносите; Гл. 2; Утр. Ев. Мк. 71; Лит. Ап. Д. А. 16; Ев. Мк. 69					
н	3	20	Преп. Теодор Трихин; св. Атанасиј Синаит		
п	4	21	Св. свешт-мч. Јануариј епископ Кампаниски		
в	5	22	Преп. Теодор Сикеот; св. мч. Леонид		
с	6	23	Св. вмч. Георгиј Победоносец – Гурговден		
ч	7	24	Св. мч. Сава Стратилат; преп. Елисавета		
п	8	25	† Св. ап. и евангелист Марко		
с	9	26	Св. свешт-мч. Василиј епископ Амасиски		
Н. 4 за Раслабениот; Гл. 3; Утр. Ев. Лк. 112; Лит. Ап. Д. А. 23; Ев. Јн. 14					
н	10	27	Св. ап. Симеон брат Господов, епископ Ерусалимски		
п	11	28	Св. ап-ли Јасон и Соислатар; св. мч-чка Керира		
в	12	29	Св. 9 мч-ци во Кизик; св. Василиј Острошки		
с	13	30	Преполовение; св. ап. Јаков Заведеев; св. Игнатиј Брјанчанинов		
ч	14	1	† Св. пророк Еремија; преп. Акакиј Серски		
п	15	2	† Св. Атанасиј Велики (летен); св. мч-ци Борис и Глеб		
с	16	3	Св. мч-ци Тимотеј и Мавра		
Н. 5 за Самарјанката; Гл. 4; Утр. Ев. Јн. 63; Лит. Ап. Д. А. 28; Ев. Јн. 12					
н	17	4	Преп. мч-чка Пелагија; св. свешт-мч. Силуан		
п	18	5	Св. вмч-чка Ирина; св. Мартин и Ираклиј		
в	19	6	Св. праведен и многустрадален Јов; св. Варвар Разбојник		
с	20	7	Одд. на Препол; Слом. од јавув. на Чес. Крст во Ерусал.; св. мч. Акакиј		
ч	21	8	† Св. ап. и ев. Јован Богослов; св. Арсениј Велики		
п	22	9	† Прен. мош. на св. Николај во Бари; св. пр. Исанија; св. Христофор		
с	23	10	Св. ап. Симон Зилот; преп. Исидора Јуродива		
Н. 6 за Спелкиот; Гл. 5; Утр. Ев. Јн. 64; Лит. Ап. Д. А. 38 и Епр. 318; Ев. Јн. 34 и Мт. 11					
н	24	11	Св. Кирил и Методиј, македонски и селовенски просветители		
п	25	12	Св. Епифаниј еп. Кипарски; св. Герман патр. Цариградои		
в	26	13	Св. мч-ци Гликерија и Лаодики; св. мч. Александар		
с	27	14	Св. мч. Исидор; преп. Серапион Синдонит		
ч	28	15	Вознесение Христ. – Спасовден; св. Ахил Лариски; преп. Павлониј Вел.		
п	29	16	Преп. Теодор Осветен		
с	30	17	Св. ап. Андроник и св. Јунија		
Н. 7 на Св. Отци; Гл. 6; Утр. Ев. Јн. 66; Лит. Ап. Д. А. 44; Ев. Јн. 56					
н	31	18	Св. мч. Теодот Анкирски; св. мч-ци Петар, Дионисиј и др.		

МАЈ – ПЪОРАР		(31 de zile – ziua are 14 ore, noaptea 10 ore)
1 J	Sf. Prooroc Ieremia; Cuvioșii Mucenici: Eftimie, Ignatie și Acachie	
2 V	†) Izvorul Tamăduirii; Aducerea moaștelor Sf. Ațanașie cel Mare (Harpi)	
3 S	Sf. Mucenici Timotei și Mavra, soția sa; Sf. Mucenici Diodor și Rodopian	
4 D	Sf. Mucenița Petaghia; Cuv. Valerian	
Duminica a 2-a după Paști (a Sfântului Apostol Toma); Ap. Fapte 5, 12-20; Ev. Ioan 20, 19-31; Glas 1, vocet. 1		
5 L	Sf. Mare Mucenița Irina; Sf. Mucenici: Neofit, Gaie și Gaian	
6 M	Sfântul și Dreptul Iov; Cuvioșii: Mamant, Pahomie și Ilarion	
7 M	Azătarea semmului Sfintei Cruci la Ierusalim; Sf. Mucenici Acachie și Codrat	
8 J	† Sf. Apostol și Evanghelist Ioan; Cuviosul Arsenie cel Mare	
9 V	Aducerea la Bari a moaștelor Sf. Ierarh Nicolae; Sf. Prooroc Isaia; Sf. Mc. Hristofoor	
10 S	Sf. Apostol Simon Zilotul; Cuvioșii Iahie Mărturisitorul și Lavrentie	
11 D	Sf. Sfinții Mucenic Mochie; Sfinții Metode și Chiril, Apostolii slavilor	
Duminica a 3-a după Paști (a Mironoștelor); Ap. Fapte 6, 1-7; Ev. Marcu 15, 43-47; 16, 1-8; Glas 2, vocet. 4		
12 L	† Sf. Mucenic Ioan Valahul; Sf. Epifanie, Arhiepiscopul Ciprului; Sf. German, Patriarhalul Constantinopolului	
13 M	Sf. Mucenița Gliceria; Cuv. Serghe Mărturisitorul	
14 M	Sf. Mc. Isidor din Hios; Sf. Sfinții Mucenic Terapont	
15 J	Cuv. Pahomie cel Mare; Sf. Ahile, Episcopul Larisei	
16 V	Cuv. Teodor cel Sfințit; Sf. Mucenici: Isachie, Simeon și Petru din Vlaherne	
17 S	Sf. Ap. Andronic și cei împreună cu dânsul; Sf. Iunia; Cuv. Nectarie și Teofan	
18 D	Sf. Mucenici: Teodor, cel din Ancira, Petru și Dionisie; Sf. Hristina și cele 7 Fecioare împreună cu ea	
Duminica a 4-a după Paști (a Sfinților); Ap. Fapte 9, 32-42; Ev. Ioan 5, 1-15; Glas 3, vocet. 5		
19 L	Sf. Sfinții Mucenic Patrichie; Sf. Mucenița Chiriachi; Cuv. Memnon	
20 M	Sf. Mucenic Talaleu; Cuv. Talasie; Cuv. Marcu Pustnicul	
21 M	†) Sfinții Mari împărați, întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa Elena	
22 J	Sf. Mucenici Vasilis și Marcel; Sf. Mucenița Sofia; Sfinții Părinți de la Sinodul al II-lea Ecumenic	
23 V	Cuv. Mihail Mărturisitorul, Episcopul Sinadei; Sf. Maria lui Cleopa	
24 S	Cuv. Simeon; Sf. Mucenic Serapion; Sf. Mucenița Marciana	
25 D	† A treia altar a Capului Sf. Ioan Botezătorul; Sf. Mucenic Celestin	
Duminica a 5-a după Paști (a Samaritanilor); Ap. Fapte 11, 19-30; Ev. Ioan 4, 5-42; Glas 4, vocet. 7		
26 L	Sf. Apostoli Carp și Alfeu, dintre cei 70; Sf. Mucenici Averchie și Elena	
27 M	Sf. Mucenic Iuliu Veteranul; Sf. Sfinții Mucenic Terapont, Episcopul Sardei	
28 M	Cuv. Nichita Mărturisitorul; Sf. Sfinții Mc. Eutihie; Sf. Mucenița Eliconida	
29 J	Sf. Mucenița Teodosia Fecioara; Sf. Mucenici Olivian și Alexandru	
30 V	Cuvioșii Isachie Mărturisitorul și Varlaam; Sf. Mc. Natalie	
31 S	Sf. Mucenic Ermie; Sfinții Mucenici Eusebie și Haralambie	

SĂ ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ LIMBA MACEDONEANĂ

LECȚIA 19

МОЛБИ, БАРАЊА

Како се чувствувате ?

Како се чувствуваш ?

Спиевте добро ?

Спиеше добро ?

Доста добро, благодарам.

А вие ?

Би сакал(а) ...

- да прошетам низ градот.
- да одам на кино.
- да видам што има на телевизија.

Што сакате ?

Со што можам да ви помогнам ?

Не вознемирувајте се.

Можам да видам ?

Вашата желба ќе биде исполнета.

Имате нешто против ако го ...

- отворам прозорецот ?
- пуштам радиото ?
- исклучам телевизорот ?
- изгачнам светлото ?

БЛАГОДАРНОСТ

Ви благодарам многу.

Ви благодарам.

Ви благодарам од срце.

Ви благодарам од се срце.

Искрено ви благодарам

Благодарам исто така.

Ви благодарам многу на ...

- вашата љубезност.
- вашата помош.
- вашето внимание.
- пружената помош.
- вашите честитки.

MOLBI, BARANIA

Caco se ciuvstvuvate ?

Caco se ciuvstvuvash ?

Spievte dobro ?

Spieše dobro ?

Dosta dobro, blagodaram.

A vie ?

Bi sacal(a) ...

- da prošetam niz gradot.
- da odam na chino.
- da vidam što ima na televizia.

Što sacate ?

So što mojam da vi pomognam ?

Ne voznemiruvajte se.

Mojam de vidam ?

Vašata jelba che bide ispolneta.

Imate nešto protiv aco go ...

- otvoram prozorežot ?
- puštam radioto ?
- iscluciam televizorot ?
- izgačnam svetloto ?

BLAGODARNOST

Vi blagodaram mnogu.

Vi blagodaram.

Vi blagodaram od sârțe.

Vi blagodaram od se sârțe.

Iscreno vi blagodaram.

Blagodaram, isto taca.

Vi blagodaram mnogu na ...

- vašata liubeznost.
- vašata pomoš.
- vašeto vnimanie.
- prujenata pomoš.
- vašite cestitchi.

RUGĂMINȚI, CERERI.

Cum vă simțiți ?

Cum te simți ?

Ați dormit bine ?

Ai dormit bine ?

Destul de bine, mulțumesc.

Dar dumneavoastră ?

Aș vrea ...

- să fac o plimbare prin oraș.
- să merg la cinematograful.
- să văd programul de televiziune.

Ce doriți ?

Cu ce vă pot ajuta ?

Nu vă deranjați.

Pot să văd ?

Rugămintea dumneavoastră va fi îndeplinită.

Aveți ceva împotriva dacă ...

- deschid fereastra ?
- pornesc radioul ?
- opresc televizorul ?
- închid lumina ?

EXPRESII DE MULȚUMIRE

Vă mulțumesc mult.

Vă mulțumesc.

Vă mulțumesc din inimă.

Vă mulțumesc din toată inima.

Sincerele mele mulțumiri.

Mulțumesc, la fel.

Vă mulțumesc pentru ...

- amabilitatea dumneavoastră.
- ajutorul dumneavoastră.
- atenția dumneavoastră.
- ajutorul dat.
- felicitările dumneavoastră.

- топлиот прием	- topliot priem.	- primirea caldă.
- вашата услуга	- vașata usluga.	- serviciul făcut.
- вашиот подарок.	- vașiot podaroc.	- cadoul dumneavoastră.
Ви благодарам што дојдовте.	Vi blagodaram ŝto doidovte.	Vă mulțumesc că ați venit.
Се чувствувам задолжен.	Se ciustvuvam zadoljen.	Mă simt obligat .
Многу љубезно од ваша страна.	Mnogu liubezno od vașa strana.	Foarte drăguț din partea dumneavoastră.
Многу сум трогнат(а).	Mnogu sum trognat(a).	Sunt foarte mișcat(ă).
Нема зошто.	Nema zoșto.	N-aveți pentru ce.
Со задоволство.	So zadovolstvo.	Cu plăcere.
Ништо.	Nișto.	Nu face nimic.
Ме радува што можев да ве услужам.	Me raduva ŝto mojev da ve uslujam.	Sunt foarte mulțumit că v-am putut servi.
Задоволството беше на моја страна.	Zadovolstvoto beșe na moia strana.	Plăcerea a fost de partea mea.

НАСТАНИ

► На 3 април 2009 година во Питешти делегација на Д.М.Р. Предводена од пратеник Лиана Думитреску учествуваше на културната манифестација посветена на претставувањето на книга на македонскиот автор Јордан Плевнеш— Осмото светско чудо. Поливалентна личност во македонскиот општествен живот Јордан Плевнеш успеа да ја претстави македонската култура и во Романија. ► На 10 април 2009 во централното седиште на Д.М.Р. Во Букурешт беше прославен роденденот на 10 од членовите на друштвото од различни филијали. Овој настан имаше за цел зближување и подобро запознавање на членовите, слични манифестации ќе се одржуваат секој месец во акдарор на Д.М.Р. ► 11 –12 април во централното седиште на Д.М.Р. Се одржа округла маса на тема „Македонски Велигденски обичаи и традиции—продолување на традицијата“ ► 16 –18 април во сите седишта на Д.М.Р се одржаа средби на членовите на заедницата со Лиана Думитреску во поглед на подготовката за прослава на Воскресението Господово, во оваа прилика се поделија подароци. ► 20-21 април во сите седишта на Д.М.Р се одржаа „Денови на отворени врати“ пригода кога сите кои посакуваа да ги прослават Велигденските празници со македонците беа добредојдени. ► Во седиштето на Д.М.Р Крајова се одржаа средба во поглед на организирање на манифестации следниот месец, Денот на Европа. ► Во Крајова се одржа изложба на слики со македонски народни носии. ► Во Крајова се изработува материјали со македонската азбука за полесно изучување на македонскиот јазик.

EVENIMENTELE LUNII

► Pe data de 3 aprilie 2009, la Pitești, o delegație a A.M.R. condusă de deputat Liana Dumitrescu a participat la evenimentele culturale generate de lansarea cărții scriitorului macedonean Iordan Plevneș - "A opta minune a lumii". Personalitate polyvalentă a vieții sociale macedonene, Iordan Plevneș, a făcut pe această cale cunoscută cultura macedoneană cititorilor din România. ► Pe data de 10 aprilie 2009 la sediul central al A.M.R. din București a fost organizată manifestarea culturală "Împreună", ocazie cu care au fost sărbătoriți și cei prezenți. Evenimentul a dorit să mărească unitatea intraetnică, astfel de întâlniri urmând să aibă loc lunar în sânul A.M.R. ► În perioada 11-12 aprilie la sediul central al A.M.R. s-a desfășurat o masă rotundă cu tema "Tradiții și obiceiuri pascale la etnicii macedoneni - continuitate și transmisibilitate". ► În perioada 16-18 aprilie la toate sediile A.M.R. au avut loc întâlniri ale deputatei Liana Dumitrescu cu membrii comunității macedonene în vederea pregătirii sărbătoririi Învierii Domnului ocazie cu care au fost oferite daruri simbolice conforme cu tradițiile etniei. ► În perioada 20-21 aprilie la toate sediile A.M.R. s-au desfășurat "Zilele ușilor deschise" ocazie cu care doritorii au putut participa în direct la sărbătorirea Sfințelor Paști alături de etnicii macedoneni. ► La sediul din Craiova al A.M.R. s-au desfășurat întâlniri ale tinerilor macedoneni în vederea organizării manifestațiilor dedicate luna viitoare, Zilei Europei. ► La sediul din Craiova al A.M.R. a fost organizată o expoziție cu poze de costume naționale. ► Tot la sediul din Craiova al A.M.R. au fost realizate colaje cu alfabetul chirilic al limbii macedonene pentru a facilita învățarea acesteia.

ВОСКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО

Воскресението Господово претставува оска на гравитација на христијанскиот свет. Тоа е основата на која се потпира целата градба на христијанската религија, тоа е фундаментот на верата, камен темелникот на нашата духовност. Зборот „Велигден“, „Паска“, има еврејско потекло, означувајќи премин. На Велигден евреите го слават споменот на нивното преминување кон слободата преку Црвеното Море под водство на Мојсеј кон ветената земја, земја која во нивниот случај била наречена Канаан.

Ние христијаните го славиме Велигден за да си спомнеме и да го прославоиме славниот момент на раскупот човековиот род. Овој раскуп кој има три значајни етапи поврзани со Страданијата, Смртта и Воскресението на Исус Христос тоа што нас христијаните не донесе поблизу до Бога. Преку раскупот, Христос бил тој кој ги презел гревовите од земјата врз себе и на неговото дело се секаваме секоја година, затоа што тој го совршил неговото дело затоа што требало спасение за нас, за луѓето од робијата на ѓаволот и од гревот за да можеме да стигнеме десно до Таткото. Со ова ние христијаните преминуваме од грешници натоварени со гревови во луѓе чисти и без дамка, сето ова благодарение на жртвата на Исус Христос.

Светите Велигденски празници се најстарите христијански празници и почнале да се одбележуваат веднаш по Воскресението Христово, на почеток го славеле само апостолите, кои подоцна им порачуваат на сите верници да празнуваат и тие. Така Свети Апостол Павле обраќајќи им се на христијаните од Коринт вели дека не треба да се празнува по стар стил со ритуали и марифети, туку треба да се прославува со нов дух, со чистота и права вистина, правејќи го овој празник со право во духот на Новиот Завет, празник на новите луѓе исчистени од стариот грев и спремни да му се придадат на Небесниот Татко.

Празникот на Воскресението со својата светост ги надминува сите останати празници во годината. На Велигден и за време на Светлата Недела, Светата Црква не говори за ништо друго освен за радоста која излегла од гробот животодател на воскреснатиот Спасител. Треба да се напомене дека во последната седмица пред Велигденна служба не се спомнуваат гревовите и ниту се бара прошка за грев, ниту се читаат псалми. Од сите празници во православната црковна година, Велигден е единствен празник кој споменува сам за себе. Само на Велигден за време на Велигденската служба се говори за големината на овој ден и за спечифичната Велигденска радост.

Знаеме дека Велигден е преголем и

ÎNVIEREA DOMNULUI

Învierea Domnului reprezintă centrul de gravitație și axa lumii credincioase așa cum o cunoaștem noi astăzi. Ea este baza pe care se sprijină întreg edificiul religiei creștine, este fundamentul credinței, este piatra de temelie a spiritualității noastre. Cuvântul „Paști”, „Pasca”, este de proveniență ebraică, însemnând trecere. De Sfintele Paști, evreii își aminteau prin celebrări festive de trecerea lor prin Marea Roșie sub conducerea lui Moise spre libertatea de pe pământul făgăduinței, pământ numit în cazul lor Canaan.

Noi creștinii, serbăm Sfintele Paști pentru a ne aduce aminte și pentru a celebra momentul răscumpărării neamului omenesc. Această

răscumpărare care are trei etape cruciale dezvoltate de Patimile, Moartea și Învierea lui Hristos este cea care ne-a adus pe noi creștinii mai aproape de

Dumnezeu Tatăl. În cadrul răscumpărării, Hristos a fost cel care a luat păcatele lumii asupra sa și de gestul său ne aducem aminte în fiecare an, pentru că el, gestul, a fost făcut pentru că era nevoie de mântuirea noastră, a oamenilor, din robia diavolului și a păcatului pentru a putea ajunge la dreapta Tatălui. Deci noi creștinii sărbătorim trecerea de la stadiul de păcătoși încărcăți de greșeli la stadiul de oameni curați și fără de prihană, totul datorându-se sacrificiului într-u răscumpărare făcut de Isus Hristos.

Sfintele Sărbători Pascale sunt cea mai veche sărbătoare creștină și ele au început a fi practicate imediat după Învierea lui Hristos, fiind prăznuite inițial numai de către Apostoli, care mai apoi i-au îndemnat pe toți credincioși să le serbeze și ei. Astfel Sfântul Apostol Pavel spunea adresându-se creștinilor din Corint despre acest eveniment că el trebuie celebrat nu în spiritul vechi cu răutate și viclenie ci cu spirit nou, cu curățenie și adevăr drept pilde, făcând de drept din această sărbătoare o sărbătoare în spiritul Noului Testament, o sărbătoare

пресвет празник, пречесен, вечен и спасоносен и нормално е да се запрашаме: Што се празнува на Велигден и што треба да разбереме од зборот Велигден? На Велигденската служба во која е опфатен и споменатиот синаксар, во поглед на велигденските чествувања треба да го напоменеме следното: „Ја славиме умирачката на смртта, здробување на пеколот и почетокот на вечниот живот“. Накратко, на Велигден Воскресението Христово ја убива смртта, го разурна пеколот и го постави темелот на нов

живот, со Неговото Воскресение.

Христос ја зема човечноста врз себе со неговото отелотворување ја обновува преку неговото Воскресение. Воскресението го претходат Распнувањето и Страданијата, следени од смртта на крстот, крајот кој истовремено беше почеток. Христос постана човек за да се врати на бескрајниот живот. Во светлината на Воскресението, Страданијата и Смртта Исусова остануваат жртва за спасение на родот. Ова го

разбираат и доживуваат верниците на Велигден кога се повикани да го слават не само Воскресението туку и Страданијата кои одведе до Воскресение.

Мислата на Воскресение не носи кон Господ Христос кој Воскресна, а пак Воскресението ги вреднува Страданијата на Спасителот, затоа што не само доброволната жртва на Христос туку и Светото Воскресение се знак на победата преку Воскреснување. Помеѓу Господовото Воскресение и Неговите Страданија постои една нераскинлива поврзаност која добива на значење пред сите верници повикани да се поклонат пред Тој кој што Воскресна, но и пред крстот кој ни дари радост нам и на сите луѓе.

Целата Велигденска служба и службата од неделата пред Велигден за верниците е среќна прилика да се знае, да се почувствува, да се доживее со присуството Воскреснувањето од мртвите на Спасителот. Воскреснување Христово е настан кој го имаме предвив на Велигден не

a noilor oameni curățați de vechile rele și gata să stea alături de Tatăl Ceresc.

Praznicul Învierii întrece cu strălucirea solemnității serviciului său toate celelalte sărbători ale anului. La Paști și în vremea Săptămânii luminate, Sfânta Biserică nu vorbește despre nimic altceva decât despre bucuria izvorâtă din mormântul dătător de viață al Mântuitorului celui ce a înviat. De observat că la Paști și în toată Săptămâna luminată, în cuprinsul slujbelor nu se pomenesc păcatele, nici nu se fac cereri de iertare, nici nu se citesc psalmi. Dintre toate sărbătorile din anul bisericesc, în Ortodoxie, Paștile sunt singura sărbătoare la care se fac afirmații despre sărbătoarea însăși. Numai la Paști, în timpul slujbei, sunt cuvinte despre Paști. Numai la Paști sunt exclamații despre Paști, care se intercalează în atmosfera de bucurie specifică Paștilor.

Știm că Paștile sunt mari și sfinte și prea cinstite și mântuitoare și veșnice, și e firesc să ne întrebăm: Ce se prăznuiește în ziua de Paști sau la sărbătoarea Paștilor, ce trebuie să înțelegem prin cuvântul Paști? La slujba de Paști în care e cuprins și Sinaxarul pomenit, cu privire la prăznuirea de Paști se spun următoarele: „Prăznuim omorârea morții, sfârșim iadului și începătura altei vieți veșnice”. Pe scurt, la Sfintele Paști, luarea aminte ne este la Învierea Domnului Hristos cel ce a înviat, iar prin Învierea Sa a nimicit moartea, a sfârșit iadul și a pus temelie unei vieți noi, izvorâte din Învierea Sa.

Asumându-si prin Întruparea Sa întreaga umanitate, Hristos a restaurat-o prin a Sa Moarte - Înviere. Învierii Lui îi premerg Răstignirea și Pătimirile, urmate de Moartea pe cruce, sfârșitul care era totodată un început. Hristos a primit starea de ultimă desăvârșire ca om pentru a reveni la viața fără de sfârșit nu prin puterea omenească, ci prin tăria ce o avea sufletul Lui de la Dumnezeu, după ce-l pregătise pentru aceasta. În lumina Învierii, Patimile, Răstignirea și Moartea lui Iisus sunt și rămân cu valoarea de jertfă ispășitoare pentru mântuirea oamenilor. Aceasta o înțeleg, o cugetă și o trăiesc credincioșii mai cu seamă la Paști, când sunt chemați să cinstească nu numai Învierea Domnului ci și Pătimirile Lui care au dus la Înviere.

Gândul la Învierea Domnului ne duce la Domnul Hristos care a înviat, iar Învierea Domnului pune în valoare și dă sens sfintelor Pătimiri ale Mântuitorului. Amândouă acestea le cuprinde Crucea Mântuitorului, căci ea nu înfățișează doar jertfa de bunăvoie a lui Hristos, ci înfățișează deopotrivă și sfânta Sa Înviere, fiind și semn al biruinței prin Înviere. Între Învierea Domnului și Pătimirea Lui există o legătură de nedezlegat, care se pune în evidentă în fața tuturor credincioșilor chemați la închinarea față de Cel ce a înviat, dar și la considerarea Crucii prin care s-a dat bucurie nouă și la toată lumea.

Toată slujba de Paști și din întreaga Săptămână luminată e pentru credincioși un fericit prilej de a se ști, de a se simți, și de a trăi în prezența

Adresa este : București,
strada Thomas Masarik, nr.
29 A, sector 2

Telefon : 212.09.22
Telefon/Fax : 212.09.23
Email : asmacedonenilor@yahoo.com.sg

VIZITAȚI

www.asociatia-macedonenilor.ro

*Publicație editată de Asociația
Macedonenilor din România, cu
sprijinul Guvernului României -
Departamentul pentru Relații
Interetnice din cadrul Secretariatului
General al Guvernului României*

ISSN : 1582-831x

Directorul ziarului
Liana Dumitrescu

Redactor Șef
Constantina Dumitrescu

Redactor
Laura Rogobete

Tehnoredactare computerizată
Laura Rogobete

Traducere
Marjan Mihajlov

Colaboratori : Liana Dumitrescu,
Marjan Mihajlov și alții

како настан од минатот кој веќе е свршен и си ја исполнил својата цел, туку како настан во сегашноста и иднината не преку негово повтроување туку преку доживување. Воскресението не е настан од далечното минато туку реалност донесена до нас така како што и Исус Христос, победникот над смртта и на пеколот е пред нас, со сите Негови победи.

Велигднеската служба, е сведоштво на Воскресението Христово кое не е значајно само за Него, туку тоа е од големо значење и за нас, стоејќи како гараниција за нашето воскресение. Христос Воскресна за и ние да воскреснеме со Него, тајниот продолжува да умира и да воскреснува во секој човек на кој му дал лик се до крајот на времињата.

Велигденската служба и службата од Светата Недела претставуваат мисла, чувства и на секаде големото соживување кое го познава Православната Црква, која најзначајните дни се опфатени со Велигденската Служба и Светата Недела. Велигденската служба со сите нејзини мисли и православни соживувања е врвот на православната духовност. Велигден ни ги отвори нам вратите кон рајот а другите празници кон вечните Велигденски празници.

Мântuitorului înviat din morți. Învierea din morți a lui Hristos e evenimentul pe care îl avem în vedere la Paști, nu ca pe un eveniment din trecut, ca pe un eveniment care s-a sfârșit și și-a împlinit rostul, ci ca pe un eveniment prezent și viitor, nu prin repetare ci prin trăirea lui. Învierea lui Hristos la Paști nu e un eveniment de odinioară dintr-un trecut îndepărtat, ci e o realitate adusă până la noi, până în fața noastră, așa cum și Domnul Hristos, biruitorul morții și al iadului este și El în fața noastră, cu toate biruințele Lui.

Slujba de la Paști, printre altele ne stă mărturie și despre faptul că Învierea lui Hristos nu are importantă numai pentru El, ci ea e de mare însemnătate și pentru noi, fiind și o garanție pentru învierea noastră. Hristos a înviat pentru ca și noi să înviem împreună cu El, Cel ce tainic, continuă să moară și să învie în fiecare om căruia i-a îmbrăcat chipul, până la sfârșitul timpurilor.

Slujba de Paști și din toată Săptămâna luminată reprezintă gândirea, simțirea și peste tot trăirea cea mai înaltă pe care o cunoaște Biserica Ortodoxă. Ortodoxia în cea mai înaltă cotă a ei se cuprinde și se manifestă în slujba de la Paști și din toată Săptămâna luminată, care cu toate implicațiile ei în gândirea și trăirea ortodoxă este culmea spiritualității ortodoxe. Paștile au deschis nouă ușile raiului, iar celelalte sărbători ne deschid calea la cele veșnice.

CONȚINUT :

Interviu Liana Dumitrescu	2-7
Cultura macedoneană	7-8
Între macedoneni	9
Am îngenuncheat	9-10
Paștele bizantin	10-12
Întâlniri	12-13
Macedonia a ales	13-15
Calendar ortodox	15
Limba macedoneană XIX	16-17
Evenimentele lunii	17
Învierea Domnului	18-20

СОДРЖИНА

Интервју Лиана Думитреску	2-7
Македонска Култура	7-8
Помеѓу македонците	9
На колена	9-10
Византиски Велигден	10-12
Средби	12-13
Македонија одбра	13-15
Православен календар	15
Македонски јазик	16-17
Настани	17
Воскресение Господово	18-20